СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 118. Джерзи Сити, Н. Дж., вівторок, 21. травня, 1929. VOL XXXVII. No. 118. Jersey City, N. J., Tuesday, May 21, 1929. THREE CENTS.

ВИБРАНО НОВИЙ УРЯД У. Н. СОЮЗА

17-ТУ КОНВЕНЦІЮ ЗАКІНЧЕНО МИНУЛОЇ СУБОТИ В ГОДИНІ 7-МІЙ ВЕЧЕРОМ. ОБЧИСЛЕННЄ БАЛЬОТІВ ТРЕВАЛО ДО НЕДІЛІ ВЕЧЕРОМ. ДІТРОЙТ ВИБРАНО МІСЦЕМ НА СЛІДУЮЧУ КОНВЕНЦІЮ.

НЮАРК, 19. травня. — Шестий день 17-тої Конвенції У. Н. Союза застав всіх делегатів перемучених і нервових, бо кождий мав ще щось на думці піднести при внесках і запитах, а тут час минав скоро й Конвенція мусіла кінчитися.

Переведено дискусію над поширенням „Свободи", Діточим Журналом і Сиротинцем. Комісія просьб і зажалень здала звіт зі своєї діяльности, призначивши понад сотку запомог. „Свобода" має на разі видаватися далі в такім виді як досі, але в міру зросту фондів буде побільшена принаймні під неділю.

В справі Сиротинця Екзекутива обовязана виробити в тій справі проект, беручи під увагу піднесені підчас дискусії голоси. Той проект має бути відданий під рішення членів дорогою референдума.

На допомогу рідному краєви призначено $3,000, між иншим $1,000 на Рідну Школу, а $750 на боєвий фонд.

Вибори до нового уряду випали так:

Головний предсідатель: Т. Грицей одержав 234 голосів, М. Мурашко 281.

Головний містопредсідатель: В. Гришко 236, І. Пеленський 147, М. Клим 134.

Головна містопредсідателька: Юлія Баволяк 363, К. Грабарович 133.

Рекордовий секретар: І. Каштанюк 376, Антін Онисик 144.

Фінансовий секретар: Р. Слободян 417, І. Мартинець 92.

Головний касієр: В. Левчик 212, І. Ваверчак 167, Д. Капітула 128.

Завідатель „Свободи": С. Ядловський 444, Божемський 73.

Контрольорами вибрано слідуючих: Д-р В. Клодницький (283), О. Шараварко (207), Гр. Пипюк (238).

Головними радними вибрані: д-р Н. Клим 177, інж. Маліевич 176, Т. Михальчук 161, Анна Боївка 154, Стефан Слободян 150, Стефан Заблоцький 150, о. В. Сполітакевич 126, М. Розуміло (Ольшаницька) 126, А. Питляр 114, П. Стадник 106.

Супроти цього маємо тепер такий

НОВИЙ ГОЛОВНИЙ УРЯД:

ГОЛОВНИЙ ПРЕДСІДАТЕЛЬ: МИКОЛА МУРАШКО.

ГОЛОВНИЙ МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬ: ВАСИЛЬ ГРИШКО.

ГОЛОВНА МІСТОПРЕДСІДАТЕЛЬКА: ЮЛІЯ БАВОЛЯК.

ГОЛОВНИЙ РЕКОРДОВИЙ СЕКРЕТАР: ІВАН КАШТАНЮК.

ГОЛОВНИЙ ФІНАНСОВИЙ СЕКРЕТАР: РОМАН СЛОБОДЯН.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР: ВАСИЛЬ ЛЕВЧИК.

ЗАВІДАТЕЛЬ „СВОБОДИ": СЕМЕН ЯДЛОВСЬКИЙ.

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ: Д-Р . КЛОДНИЦЬКИЙ, О. ШАРАВАРКО, ГР. ПИПЮК.

ГОЛОВНІ РАДНІ: Д-Р Н. КЛИМ, ІНЖ. В. МАЛІЄВИЧ, Т. МИХАЛЬЧУК, АННА БОЇВКА, С. СЛОБОДЯН, С. ЗАБЛОЦЬКИЙ, О. В. СПОЛІТАКЕВИЧ, М. РОЗУМІЛО (Ольшаницька), А. ПИТЛЯР, П. СТАДНИК.

ВИСТУП ШКОЛИ АВРАМЕНКА.

ПРОЙШОВ З ВЕЛИКИМ ХУДОЖНІМ УСПІХОМ.

НЮ ЙОРК, 20. травня. — Велика злива була перешкодою тому, що багато людей з околиці не могло прибути на величавий попис учнів школи Авраменка, який відбувся минулої неділі в просторій галі Стар Касино. В пописі взяло участь 300 учнів, убраних в пречудні народні костюми. Найкраще випадали масові сцени. Найбільше припав публиці до вподоби гуцульський танок: Коломийський Аркан. При виступі самого Авраменка не було оваціям кінця.

ДВОХ ЗАБИТИХ, А СТО ПОТОВЧЕНИХ.

А ВСЕ ЧЕРЕЗ ДОЩЕВУ ЗЛИВУ.

НЮ ЙОРК, 20. травня. — 50,000 людей приглядалося в Єнке Стадіюм бейзболовій грі, а около 9,000 сиділо на підвисшенню під голим небом. Всі прийшли в соломяних капелюхах, а жінки в літних одягах, бо погода була гарна. Нараз побачили, як надтягнули хмари, а з ними почав крапати дощ, який перейшов у зливу. Люде почали втікати. Повстала така метушня, що серед неї задушено одну дівчину й одного хлопця, а понад сто потовчених осіб відвезено до шпиталів.

ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ГЕЙГА.

ДЖЕРЗИ СИТІ, 20. травня. — Републиканські кандидати на комішенерів внесли до суду протест проти виборів, закидуючи ошуство при численню голосів. Домагаються поновного перечислення бальотів.

КАЄС ЗРЕЗИГНУВАВ.

МЕКСИКО СИТІ, 20. травня. — Секретар війни Каєс вніс свою резиґнацію на руки президента Хіля. Каєс хоче покинути державну службу й вертати на фарму.

ВІЙНА НЕ ПОМОГЛА ТОРГОВЛІ.

ВАШИНГТОН, 20. травня. — Департамент торговлі виказує, що світова війна не допомогла в нічім зростови торговлі Злучених Держав, які й без війни булиб стояли на тімсамім ступні.

ДЕЙВИС ГОВЕРНОРОМ ФІЛІПІН.

Президент Гувер оголосив, що бувший секретар війни Дейвис згодився приняти уряд говернора Філіпін.

ТОВАРИШІ КРАДУТЬ.

Викрито великі надужиття при будові київського двірця. Голова будівничого комітету, Пролетарський, спроневірив разом 200,000 карбованців. Призначено розслідовання.

В ОБОРОНІ ЖИДІВ.

ЦК компартії випустив обіжник до всіх льокальних організацій проти антисемітизму. У тім обіжнику зазначується, що дотепер не роблено нічого систематично проти поширення антисемітизму. Належиться врядити курси для його поборювання.

ФАЛЬШУЮТЬ, ЩО МОЖУТЬ.

Недавно вся европейська преса принесла вістку, що в якомусь старому бюрку найшли вязку листів Страдиварія, що розяснюють тайну виробу його мистецьких скрипок. Тепер виявилось, що ці листи сфальшовані якимись невідомими, а продані двома антикварями в Бергамо.

МАЛА АНТАНТА І НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШОСТИ.

Цими днями представники держав Малої Антанти, Польщі і Греції передали генеральному секретарови Ліги Націй пять однозвучних меморандумів про справу національних меншостей. На основі рішення Ліги Націй, яке принято на її останній сесії, ці меморандуми буде розглядати в Льондоні окрема комісія з трох осіб. В меморандумах названі держави дуже рішучо виступили проти всякого поширення уповноважень Ліги Націй в справі охорони національних меншостей.

СИН НАЦІОНАЛЬНОГО ПОЕТА.

Польська преса передає дуже характеристичні подробиці про сина Адама Міцкевича, Йосифа, що все своє життя провів у Парижі, де тепер заробляє грою на фортепяні в кіні. Його земляки хотіли використати його велике імя, залишене йому батьком, і втягнути його до праці польських організацій у Парижі як репрезентативну особу. На цю тему помістив статтю редактор „Слова Віленського" Ч. Янковський. Йосиф Міцкевич відповів йому на це листом, заявляючи, що не має наміру брати участи в ніяких почесних манифестаціях, ні зміняти свого дотепершнього життя, а хоче жити сам для себе свобідно. Нема сумніву, що син геніяльного поета відбився від своєї національности під впливом чужого середовища.

КОЛО МОГИЛИ ШЕВЧЕНКА.

Тепер провадять велику роботу щодо впорядкування могили Тараса Шевченка. Коло могили будують великий готель. Через несприятливі метеорольогічні обставини будівництво готелю не могло закінчитися до 1-го травня, а закінчать до 1-го червня.

До першого-ж червня закінчать організацію меморіяльного шевченківського музею. При музеї буде бібліотека й вистава експонатів з шевченкознавства.

Цього року, як і раніш, на могилу Шевченка приїздитиме сила екскурсій. Щоб екскурсантам було лекше доїхати до Канева, київська філія Шевченківського комітету зняла справу про те, щоб з Києва, Дніпропетровського, Черкас та інших міст що тижня відходили до Канева спеціяльні пароплави для екскурсантів.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА ГОСТИННІМ ВЕЧЕРІ НІМЕЦЬКОГО СПІВУЧОГО ТОВ. „ЛІДЕРТАФЕЛЬ" У БУКАРЕШТІ.

На спеціяльне запрошення вище згаданого німецького товариства гостювало офіціяльно українське співуче товариство „Бандура" дня 19. квітня на їх гостиннім вечері. Добірну програму хорового і сольового співу німецького товариства переплітували українські пісні, виконані тов. „Бандура". Українські пісні зробили на німецьку публику глибоке враження.

ЧУДЕСА НАУКИ.

На конґресі рентгенольогів у Відні демонстрували новий німецький винахід Берлінців д-ра Ґотгайнера і фотохеміка Якобсона. Цей винахід дає змогу творити рентгенівські фільми, себто схоплювати кінематографічно кожне ворухнення організму. Таким робом медицина матиме незвичайно вартісний матеріял для прослідження поодиноких фізичних станів і етапів недуги.

СТУДИНСЬКИЙ НА РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ.

„Комуніст" подає розмову з професором Студинським, що прибув до Київа для участи на засіданнях Української Академії Наук. Студинський сказав, що через те, що Наукове Товариство у Львові не має коштів на видання наукових книжок, то головна частина видавничої діяльности має бути перенесена зі Львова до Київа, де совітська влада прирекла матеріяльне попертя. З Київа виїхав Студинський до Харкова на конференцію з комісаром освіти Скрипником.

ОДВІЧНА ГАЙДАМАЧЧИНА.

В селі Комарівці, біля Ніжина, виникли селянські розрухи проти влаштовання комуністичних господарств. Селяне не допустили до роботи присланих землемірів, голову сільради Бойка — замордовали. 17 селян заарештовано.

В селі Степанівка, біля Київа, забито стрілом крізь вікно комуністичного діяча Бондарівського.

В Дніпропетровську виконано кару смерти над двома селянами, що забили голову совіту, Яковлева.

РАХУЮТЬСЯ З АМЕРИКАНСЬКИМИ ЖИДАМИ.

По звідомленням „Комуніста" відбулися в Киві, Харкові та Одесі віча робітників, на яких жадалося від уряду, щоби він заборонив ввіз машин з закордону. Під петицією збиралося підписи робітників-Жидів. Одначе це жадання не буде задоволенне, з огляду на американських Жидів, щоб не пошкодити кредитовій акції на жидівську кольонізацію.

ПОВІНЬ НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

Місто Павлоград залите водою. Коло 200 домів зруйновано. Залите також містечко Олексієвка та Новомосковськ. Повінь спричинила більшу скількість жертв.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА.

На східньому польському кордоні згоріло село Іве. Підчас пожежі загинуло більше як 100 осіб. 4,000 осіб лишилися без даху над головою.

ФРАНЦУЗ ПРО УКРАЇНУ.

В черговім випуску паризького місячника „Прометей", ч. 29, за квітень ц. р., містить теперішний радний а бувший бурмістр Парижа, Еманюель Евен, статтю про конечність створення української держави та відірвання України від Москви. Стаття має заголовок: „Україна й Росія". П. Евена знає українська публика вже з його попередних виступів в українській справі серед французького громадянства, в яких він вже обстоював право України на самостійність.

СПІР ЗА ПРАВОСЛАВНУ ЦЕРКВУ У ЛЬВОВІ.

Від 1856 р. істнує у Львові православна церква для потреб православних вояків (за Австрії для Буковинців, тепер для Волинянків, Поліщуків і и.). При цій церкві істнує брацтво в честь Почаївської Ікони Божої Матери, яке спровадило на пароха єромонаха Пантелеймона. Тепер ведеться в львівськім окружнім суді спір за посідання православної церкви у Львові разом з сумежними парафіяльними будинками. Позовником у цій справі є релігійний фонд на Буковині, чи пак його заступник, митрополит Котлярчук. Позваним є брацтво цеї церкви, теперішний парох цеї церкви єромах Смараґд Ролесничов і варшавський митрополит Діонізій. Позовника заступає адв. д-р Ляц, а позваних адв. д-р Ратнер і д-р Авербах — усі три Жиди.

ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОЇ АГІТАЦІЇ.

Після кількаразових нарад з міністром внутрішних справ рішився голова румунського правительства видати осібний закон, який заборонив би комуністичну пропаганду. Дальто буде змінений т. зв. закон Марзеску про охорону безпечности держави. Місцеві власти одержать право розвязувати комуністичні організації й карати агітаторів комуністичних ідей.

ОРИҐІНАЛЬНА ПОДОРОЖ.

Із Берліна вибирається пішки до Відня сліпий воєнний інвалід Геґер з псом-вівчарем через Галле, Реґенсбурґ і Пасав. Він оминає Чехословаччину тому, що не знає мови і йде довшим шляхом через Баварію. Геґер—Віденець бувший атлет з цирку Барнума. На війні був він 11 разів ранений, з цього тричі в голову. На черепі має він срібну плиту. При одним нещасливім випадку ця плита зійшла з місця і він утратив зір. Берлінські лікарі радили йому звернутись за операцією до одного віденського окуліста. Він іде туди пішки.

ПОЖЕЖА В ПУТЯТИЧАХ.

У Путятичах (пов. Городок) вибухла пожежа, що знищила 24 хати і 50 господарських будинків, дуже богато господарського і домашнього інвентаря, збіжа та 11 штук безрог. Шкід є на яких 200 тисяч золотих.

СКАСОВАНА КОНФІСКАТА.

З Коломиї повідомляють, що переведене в березні ц. р. коломийським старостом заняття історичної повісти „Тарас Бульба" скасовано. Книжку продають уже всі українські книгарні та видавництва Ока в Коломиї, вулиця Євангельська 7.

„ГРАФ ЦЕПЕЛІН" НА ЦІМ ТИЖНІ ПОЛЕТИТЬ ДО НІМЕЧЧИНИ

ДВА МОТОРИ ЗІПСУВАЛИСЯ В ОДНОМУ И ТОМУЖ МІСЦІ. ДВА ИНШІ МОТОРИ ВЖЕ НАПРАВЛЕНІ. НІМЦІ И ФРАНЦУЗИ ДРУЖНЬО ПРАЦЮЮТЬ НАД НАПРАВОЮ ПОВІТРОПЛАВА.

ТУЛЬОН (Франція) 20. травня. — З Німеччини приїхали четверо механіків та інжинір-конструктор повітроплавів, Дуер. Вони привезли з собою на тягарових автах мотори для „Графа Цепеліна". Тепер при участи французьких механіків Німці поставлять нові мотори замісць зіпсутих.

Два мотори зі зіпсутих вже направлені французькими механіками. Чотиригодинна проба їх дала добрі наслідки. Два инші мотори мають зломані оси, на яких вертяться пропелери. Дивним є те, що ці оси зломані точно в одному й тому-ж місці.

Остаточна інспекція всього повітроплава буде переведена в Фрідріхсгафен, куди він полетить при помочи чотирох моторів. Тепер французькі та німецькі механіки старанно працюють над заміною моторів.

Сподіваються, що після докладної інспекції всього повітроплава, та після уставлення в ньому нових моторів „Граф Цепелін" зможе вкінці червня наново почати свій лет до Америки.

АНГЛІЙСЬКІ ПОВІТРОПЛАВИ.

СПІШНО ЗАКІНЧУЄТЬСЯ БУДОВА НОВИХ ДВОХ АНГЛІЙСЬКИХ ПОВІТРОПЛАВІВ. ОБИДВА БУДУТЬ БІЛЬШІ ВІД „ГРАФА ЦЕПЕЛІНА".

ЛОНДОН (Англія), 20. травня. — Інжинір Бурней, який будує для англійського правительства два нові повітроплави, заявив, що невдача „Графа Цепеліна" нічого не значить. Англія тепер поспішає закінчити будову своїх повітроплавів. По скінченню один з них полетить в Америку, а другий в Індію.

Англійські повітроплави значно більші від „Гафа Цепеліна" й відмінної конструкції. Матеріял, що вживається на їх будову, це сталь особливого виробу. Мотори будуть працювати при помочі газоліни.

РЕПАРАЦІЙНІ ПЕРЕГОВОРИ.

НАРЕШТІ СТАЛИ НА ДОБРУ ДОРОГУ. НІМЕЧЧИНА БУДЕ ПЛАТИТИ РЕПАРАЦІЇ ДО СПЕЦІЯЛЬНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНОГО БАНКУ.

ЛОНДОН (Англія), 20 травня. — Сподіваються, що новий репараційний плян, над яким тепер працює репараційна комісія, принесе оздоровлення відносин між Америкою та Англією. Англія не буде одержувати своїх репарацій від Німеччини. Німеччина буде сплачувати їх до спеціяльного інтернаціонального банку, з якого вони будуть іти безпосередньо до Америки для оплати англійського боргу.

Коли Америка схоче полекшити Німеччині репараційні зобовязання, то вона зможе тоді сама безпосередньо говорити з Німеччиною, не зачіпаючи Англії, яка на сплату своїх боргів Америці не може цента дати більше того, що буде платити на її конто Німеччина.

ВСЕРОСІЙСЬКИЙ ЗЇЗД РАД.

СТАЛІН ОСТАТОЧНО ПЕРЕМІГ ПРАВИЙ УКИЛ СЕРЕД КОМУНІСТІВ. ЙОГО ПЛЯНИ БУДУТЬ ПРИНЯТІ.

МОСКВА (СССР.) 20 травня. — Всеросійський Зїзд Совітів розпочав свою працю. Цей найвищий законодатний орґан на території бувшої Росії має обсудити пятилітній плян індустріялізації радянської Росії. Сподіються, що Сталін не стріне трудношів у переведенню потрібної йому ухвали, бо вся права позиція вже зістала розбитою й роля її зведена до зера.

ЕРІО ПОСАДНИКОМ.

ВИБРАНИЙ НА ЦЕ СТАНОВИЩЕ, БО СОЦІЯЛІСТИ НЕ ГОЛОСУВАЛИ.

ПАРИЖ (Франція), 20. травня. — Еріо зістав вибраним наново посадником міста на першому зібранню нововибраної міської ради міста Ліону. На цьому становищу він уже пробув 25 років і здавалося, що тепер прийшов час уступити, коли на міських виборах тиждень тому його партію радикально-соціялістичну перемогли соціялісти.

Пленум міської ради тепер наново обібрав Ерія посадником. На нього голосували 23 радикально-соціялістичні радні, а 27 соціялістів подали чисті бальоти.

1,800 КАНДИДАТІВ НА ПОСЛІВ.

ЛОНДОН (Англія), 20. травня. — Вже оголошені листи кандидатів на послів до парляменту. Номіновано 1,800 кандидатів. Консервативи номінували 591 кандидатів, партія праці — 570, партія лібералів — 538, комуністи виставили 25, а инші партії 33 кандидатів.

ВСЕЛЕНСЬКИЙ СОБОР.

СОФІЯ (Болгарія), 20. травня. — Епископ Стефан заявив, що в слідуючому році буде скликаний на Атонській горі вселенський собор православної церкви. На собор має прибути понад 500 епископів від усіх православних церков.

Це буде найбільше поважний собор за останніх 1000 років, з часів Нікейського собору.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Загураницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

РІШАЮЧИЙ ГОЛОС.

Конвенція У. Н. Союза є найвищою установою нашої організації. Союзовці через своїх відпоручників висказують на ній свою опінію щодо всіх справ, що торкаються нашої організації. Вони й висказують свою опінію щодо часопису „Свободи". Хто прислухувався нарадам Конвенції, той бачив, що найбільше часу забрала дискусія над „Свободою". Кождий мусить признати, що делеґати підчеркували підчас дискусії, що це, що вони заявляють, не є тільки їх власною опінією, але й думкою їх відділів. А підчеркуємо це головно з тої причини, що наше громадянство було на протязі останніх літ свідком того, як поведено проти „Свободи" хрестоносний похід, закидуючи їй, що вона зводить якісь особисті порахунки, що загал є противний напрямкови „Свободи", та що редактори будуть за це негайно усунені, як тільки буде дана членству змоґа виявити свою опінію на Конвенції.

А ми стояли на тім, що це, що ми пропаґуємо, є виразом почувань подавляючої більшости членів У. Н. Союза. Ми твердили, що ми не ведемо ніякої церковної боротьби в тім змислі, щоби ми вели пропаґанду за якоюсь одною церквою. Ми тільки боремося проти цього, щоби церква ставала перешкодою у визвольних змаганнях нашого народу. Ми пропаґували весь час здоровий боєвий націоналізм, згідно з тим напрямом, який ухвалила минула Конвенція. Напрям той не припав до вподоби комуністам, оборонцям-соціялістам і клерикалам, але зате відповідав традиції У. Н. Союза й вимогам сучасної хвилі, яка виразно дає до пізнання, що тільки в скупченню націоналістичних, боєвих й безкомпромісових сил зможемо дійти до здійснення нашого державницького й соборницького ідеалу.

Супроти тої аґітації, яка була поведена вже від довгого часу по ріжних центрах нашої орґанізації проти „Свободи", можна було надіятися, що на Конвенції прийдеться стрінутись з великою критикою нашого орґану. Та на Конвенції виявилося, що вся аґітація, яку ведуть проти „Свободи", не походить від Союзовців. Це все кується деінде. На те ми нераз звертали увагу, а що не помилялися, найкращим доказом того являється отся послідна Конвенція і її рішенне в справі напряму і редаґовання „Свободи". 213 голосів заявилося за тим, щоби „Свобода" була надалі редаґована в такім дусі, як це було досі, а тільки 18 голосів було проти цього. Так отже виглядає голос дійсних Союзовців, голос, який одинокий нас обовязує. У нас в Союзі не рішає одиниця ні якийсь гурт, а більшість, і до голосу більшости ми прислухуємося і її волю завжди виконували і виконуватимемо.

В. Богуш.

НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ ТА ОРУЖНА БОРОТЬБА ЗА СУВЕРЕННУ СОБОРНУ УКРАЇНУ

Якимже шляхом можна добитись визволення Української Нації та утворити незалежну Соборну Українську Національну Державу, запитають читачі? Це той шлях, яким ішли инші нації в боротьбі за своє визволення, це той шлях, на який вже стала Українська Нація в 1917—1919 роках. Це шлях **національної революції** та оружної боротьби за державність. Українська Центральна Рада та Українська Національна Рада в Галичині, як також Кубанська Краєва Рада, йдучи цим шляхом, досягнули були великих успіхів та відновили українську державність, але зустрілися з надзвичайно упертим ворожим опором і не спромоглися довести справу визволення до кінця. Проте українська революція **ще не закінчилася,** вона зазнала **тимчасової** поразки, але може, несподівано для богатьох, вибухнути ще з більшою силою та розмахом, як то було десять років тому назад, бо за цей час Українська Нація значно зміцніла, загартувалася підчас недавної боротьби за державність та проходить сувору школу виховання під режімом ріжних окупантів. Українські маси нині вже значно більше розуміють значіння своєї державности та усвідомили собі те, що **без активного чину нація не зможе визволитись з неволі,** не зможе стати державною, пануючою, культурною та заможньою. Цей факт і є запорукою того, що в будуччині оружна боротьба за державність провадитиметься зовсім инакше, як то було не так давно, що українська національна революція цим разом закінчиться нашою перемогою. Правда в певних українських колах запанувала відраза до оружної боротьби та неґація революційного чину, бо, мовляв, вони приводять лише до руйнації господарської та культурної. Зноваж в инших колах витворилась теорія, що нині можлива на світі лише пролетарська революція, що боротьба Української Нації за свою державність приведе лише до реставрації старого ладу, що національна революція булаб власне контрреволюційним явищем. Обидві ці ґрупи таким робом намагаються лише виправдати погляд, немов би Українська Нація шляхом еволюції, цебто шляхом повільних змін та певних реформ з часом таки досягне, коли не свого повного визволення, то деякої можливости вільного господарсько-культурного розвитку. Звичайно, ми теж розуміємо, що життя не стоїть на тому самому місці, що воно все міняється, що **Українська Нація навіть під режімом окупантів зміцнює свої сили,** та шляхом самооборони завойовує нові позиції. Проте історичний досвід, як також сучасне становище на українських землях свідчать, що так звана еволюція інколи не розвязує таких великих проблєм, якою сьогодня є українська. Нині вже цілий світ поволі переконується, що без утворення Незалежної Соборної України на Сході Европи не буде сталого миру та не витвориться незалежна рівновага сил. Крім того не треба забувати, що пролетарська диктатура нині переживає величезну та глибоку хронічну крізу, яка, навіть мимо нашої волі, з часом може перетворитися в громадську війну. Адже всім відомо, що совітська компартія поділилась аж на три течії, що сьогодня важко сказати, кого необхідно уважати справжніми комуністами. Так течія чи ґрупа Троцького цілком не вірить в будування соціялізму на сході Европи, якщо не відбудеться пролетарська революція в Европі; на думки троцькістів пролетарська диктатура в Росії, а значить і на Україні вироджується мабуть і загине. Навпаки, ґрупа Бухаріна, не покладаючи надії на світову пролетарську революцію у ближчому часі, уважає необхідним змінити сучасну господарську політику совітської влади та піти на зустріч вимогам селянства, щоб таким робом вратувати пролетарську диктатуру на Сході Европи. Нарешті ґрупа Сталіна намагається провадити сучасний стан політики, сподіючись за допомогою Державного Політичного Управління (бувша „Чека", яка має в своїх руках зброю, та є нині окремою спеціяльною армією в кількости до 300 тисяч душ) протриматися яких 10—20 років, цебто до того часу, поки в Европі не вибухне який збройний конфлікт, бо европейські комуністи тоді, мовляв, зроблять спробу захопити владу в свої руки і прийдуть на допомогу пролетарській диктатурі на Сході Европи.

А тимчасом внутрішня кріза поволі охоплює не лише партію, а цілий совітський апарат, перекидається в червону армію та навіть до Державного Політичного Управління. Мало того, **в робітничих масах взагалі, а особливо поміж селянством, нині запанувало таке неґативне відношення до компартії та большевицької влади,** якого ще мабуть не було, бо народні маси вже перестали вірити в кращу будуччину під режімом пролетарської диктатури. Вони нині ставлять такі вимоги до влади, та домагаються таких змін у господарській політиці, на які компартія не може піти, не одмовляючись від своєї диктарутури. Коротко кажучи, внутрішна кріза, все загострюючись, загрожує перейти у ріжні чвари ширшого розміру, які з часом можуть перетворитися в революційні вибухи та повстання. На Україні невдоволення мас та вороже відношення до пролетарської диктатури, як до російсько-жидівського панування, прибірає форму **національно-революційного руху.** Покищо цей рух охопив лише певну частину Української Нації, але він **шириться невпинно,** бо українські селяне та робітники все більше переконуються, що Москва визискує Україну, що під режімом совітської влади вони не мають виглядів на будьяку будучину. Характерно, що в певних колах українських комуністів, які з трівогою заглядають в будуччину та побоюються, що пролетарська диктатура вже йде поволі до загибелі, дебатується вже питання, яким способом вратувати Україну від небезпеки нового поневолення її з боку монархічної чи републиканської Росії. Українські комуністи миряться з сучасним станом на Сході Европи, але вони проти будьякої залежности України від Росії, якщо там загине диктатура компартії. Вже цих фактів вистарчає, щоб відкинути теорію еволюції, бо вона засуджує нашу націю до ролі пасивного глядача, а не активного учасника та борця за своє визволення підчас можливих подій на Сході Европи.

Мало того, всупереч усім балачкам про мир, та усяким пактам Келоґа то що, на Сході Европи може навіть несподівано для нас вибухнути збройний конфлікт. Ми повинні не лише рахуватися з цим, а також готуватися до таких подій, щоб використати їх найдоцільніще. Як саме ми використаємо такий конфлікт сьогодня, ще важко сказати, але булоб безглуздим залишитися невтральними в той час, **коли буде можливість утворити власну військову силу та оружною рукою добитися визволення нації.** Приклади того, як инші нації використовували такі збройні конфлікти, буде нам дороговказом. Звичайно ми не будемо допомагати ні Москві ні Варшаві в їхніх взаємних порахунках, а навпаки, **будемо боротись за власну державність, покладаючись передусім на свої сили.** Проте ми розуміємо значіння великих европейських держав для справи розвязання східньо-европейської проблєми. Тому саме український націоналізм робить заходи і буде робити їх також в будуччині, щоб здобути собі спільників у світі у наших змаганнях як проти польського, так і проти російського імперіялізму. Цілком зрозуміло, що нам не по дорозі з такими державами, які підпирають наших ворогів, але на світі істнують **і такі держави, що обстоюють поділ Росії та виступають проти польських змагань поневолвати українські землі.** Знову є ґрупа держав, які зацікавлені в утворенні незалежної, Соборної України з розрахунків господарських, а деякі прихильно ставляться до ідеї української державности тому, що лише через утворення Незалежної Соборної України сподіються досягнути сталого миру на Сході Европи та усунути небезпеку нових інвазій з боку Росії, бо остання без України перестане відгравати велику ролю в Европі. Крім того нашими спільниками являються **всі ті нації на Сході Европи,** які разом з нами домагаються свого визволення та боряться за власну державність. В наші часи, коли Европа і цілий світ переживають складну і затяжну крізу в найріжноманітніщих формах, теорія еволюції взагалі не надається до розвязання богатьох проблєм, а вже цілком безглуздим булоб застосовувати її до розвязання проблєми визволення **Української Нації.** Ні, **наш шлях веде до чину, до активної та оружної боротьби.** Ми за національну революцію, що відбулася в 1917—1919 роках. Під гнітючим та жахливим режімом большевицької диктатури ця українська революція лише пригасла, але не погасла і в слушний час вибухне ще більшим полумям. Ми віримо та переконані, що вона ще прийде, ми відчуваємо вже її подих і кличемо всіх готуватися до неї, щоб майбутні події на Сході Европи не застали нас без належної орґанізації, без певних кадрів для утворення своєї військової сили, як то вже було раз у недавному минулому. Цю **національну революцію ми розуміємо як глибокий та широкий процес розбудови нації,** підчас якого наша країна зазнає радикальних змін господарських через індустріялізацію та інтензифікацію народного господарства, а також переживе протягом певного часу свій ренесанс і реформацію на ниві національно-культурної творчости. Національна революція, це не лише процес руйнації чужого й старого, не лише повстання та оружна боротьба, а також **творчий процес закріплення та розвитку Незалежної Соборної України.** Такі періоди радикальних змін та творчого напруження і змагань наша нація вже переживала в минулому. Досить лише пригадати переходову епоху Київської Держави часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого (980—1050), історію нашої нації під проводом Великого Богдана та мудрого Мазепи (1648—1709). У такому переходовому періоді знаходиться Українська Нація і нині. Але нам доводиться не лише вибороти власну могутню державу, а також перетворити нашу бідну відсталу країну на модерно індустріяльно-аграрну і націю так стрепенути у всьому її естві, щоб від старої ідеольогії та психольоґії залишилися лише спогади, щоб Українська Нація позбулася свого сучасного побуту, загальної некультурности та неписьменности. Це станеться тоді, як наша країна культурно зукраїнізується, як українська індустрія пошириться та зросте у кілька разів, а сільське господарство досягне европейського рівня. Адже перед нами стоїть завдання перекинути зі села до міста протягом короткого часу половину сільського населення України, що буде дуже корисним не лише тому, що ми розвяжемо проблєму аграрного перенаселення, загальних злиднів та безробіття, а також тому, що таким робом нарешті Українська Нація опанує наші міста, ці цитаделі модерної культури. Це станеться лише тоді, коли добування вугля зросте до 90—100 міл. т., добування руди до 15—20 міл. т. Тоді самі ці галузі великої індустрії дадуть працю принаймні 2 міл. душ, тоді як нині в них нараховується всього 500—600 тисяч. Далі ми витворимо велику машинобудівельну індустрію, яка дасть працю принаймні 1.2—1.5 міл. душ. Ми поширимо цукрову індустрію, хемічну, шкіряну та будівельну, а також утворимо текстильну, які забезпечать працю яким двом міліонам людности. Таксамо инші галузі оброблюючої легкої індустрії забезпечать працю 1—1.5 міл. душ, якщо їх поширити до належних розмірів. Нарешті ми утворимо власну торговельну фльоту, побільшимо транспорт взагалі, а зокрема налагодимо автомобільний (Україна потрібує принаймні 500 тис. авт, автобусів то що), що забезпечить працю 1.8—2 міл. людности. Якщо взяти на увагу також дрібну реміcничу промисловість, то з часом сама індустрія та транспорт будуть в стані забезпечити працю яким 9—10 міл. населення, цебто в чотири рази більше як нині. Разом з тим значно пошириться торг та всякі державні служби і приватні чи суспільні, так що з часом лише половина або й менше половини населення Соборної України житиме з хліборобської праці та перебуватиме на селі, а решта працюватиме у промисловости, торговлі, транспорті, на всяких службах, переважно по містах. Декому може це здається неімовірним, а тимчасом так воно і буде, бо такий саме шлях розвитку народного господарства пройшли инші европейські країни, досягнути великої могутности, певної господарської самовистарчальности, та великої культури.

Звичайно не станеться це протягом 10—15 років; ні, для цього потрібно принаймні 20—30 років, а може й більше. Проте лише шляхом такої господарської та культурної революції Українська Нація стане могутньою, заможною та модерною.

Коли саме та як саме розпічнеться та боротьба за визволення Української Нації? На це запитання ми можемо коротко відповісти так: процес визволення розпочався ще в 1917—1919. Повільно він провадиться і нині, а вибух національної революції залежить від складного комплєксу обставин та подій, які не завжди в своєму розвитку відбуваються по нашій волі. Нашим завданням є орґанізувати свої сили та готуватися до оружної боротьби, щоб таким робом надати процесові визволення нації бажаний нам напрям. Наперед подати детально вироблений плян дуже важко, бо підчас боротьби за державність доводиться рахуватися з силами ворога та його тактикою і пристосовуватися до витворених ходом подій, змінливих подій ситуації. Зрештою не можна розголошувати й загального пляну, бо про це довідалисьби вороги Суверенної Соборної України, що значно полекшилоб їм паралізувати нашу акцію. Ми зупинялися лише на **головних засадах політики українського націоналізму** та вказали на **шлях визволення Української Нації.** Ми зясували, що **українські націоналісти стоять на ґрунті великодержавности** і переконані, що Українська Нація вибори собі суверенну соборну державу **лише шляхом національної революції.**

Б. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

ГЕТЬМАНСЬКИЙ СУД

(Історична повість).

(37)

Кравчук нетерпеливився і став угадувати, чому то Олена відкладає і відкладає. Допевнившися, що його боклаг безпечний в земли, загадав нині приперти Олену до муру і погрозами, або й побоями вимусити послух. В ночи пішов до неї і... остовпів. Хоч було пізно, вона, ще не роздягнена, сиділа у вікні і вдивлялася в освітлений місяцем цвіт саду. Коли приступив до неї, вона встала, обійміло його обіруч за шию і спитала:

— Ти готов?... Бо я, вже. Завтра їду до Чигирина. Тут скажу, що верну за три дни... До трох днів будемо вже в Молдаві... Так?

— Тиж казала, що будеш готова аж за два тижні...

— Я казала так, бо я ще не знала, що мені треба буде втікати зараз.

— Що сталося? Може хто з челяди підглянув нас? Може хтхо бачив, що я в ночи був у тебе?

— Не бачив ніхто. Але як тут лишуся, тут, чи в Чигирині, то незабаром всі побачать. Пусте, що всі побачать, бо будуть гадати, що то від гетьмана. Щоби тільки не побачив сам гетьман. Як побачить, або як його звістять гінцем, що буде, то він зараз вгадає, в чім діло... що то не його робота, бо вже другий місяць минає, як мене не бачив.

Гадаючи, що Олена щось теревенить по пяному, Кравчук сказав:

— Не второпаю...

Але сим разом Олена не була пяна. Се, що показалося, так її затрівожило, що про горівку й забула. Сиділа прибита своєю бідою і, нетерпеливо дожидала приходу Кравчука. Колиж він сказав, що не розуміє її, пригорнулася ще сильніще до него, приклала уста до його уха і шепнула.

— Буду мамою... не з ласки гетьмана. Хиба сам знаєш, з чиєї. Спасай мене!

Ся вість і Кравчука стурбувала. Розвівши безрадно руками, спитав:

— Як же я тебе спасу?

— Не знаєш?! — аж скрикнула. — Зроби се, що вже від двох років хотів зробити. Втікай і бери мене з собою. Завтра їду до Чигирина і більше сюди не верну.

По довгій розмові стануло на тім, що завтра обоє поїдуть до Чигирина. Очевидно, окремо він, окремо вона. В Чигирині він прийде до неї і в ночи виведе її з двора задними фіртами. Обоє, переодягнені за Вірмен, поїдуть на Волощину.

Кравчук так умовився, але відійшов від Олени з твердою постановою вимантити від неї її дорогоцінности і втечи без неї. До сеї пори приковувала його до неї заздрість і надія наживи. Тепер, коли вже мав обезпечений боклаг золота і на перші часи надіявся дістати скарб Олени, трісло одно путо, яке його вязало з нею. Тайна, яку йому Олена виявила, згасила його заздрість. Він не сумнівався, що вона гетьмановою вже не буде. Гетьман, як не прикаже розірвати її кіньми, або заперти в якім монастирі, безпечно на неї вже й не гляне. Кравчук вдоволений, що вже має перед собою якийсь шлях, ляг на ліжко не роздягаючися і зараз всну в.

Саме тоді, коли Кравчук знов змовлявся з Оленою, в хаті отамана татарської сторожі був гість, гетьманич Тиміш. Одержавши гетьманський приказ їхати до Суботова, розшукати злодія і скарати його, Тиміш зараз передав другому полковникови команду над військом під литовською межею і сам відїхав з малим відділом козаків. Під Суботовом, при хаті отамана сторожі станув середупівночи. Отаман вже знав, що Тиміш приїде і чого приїде, бо сам гетьман сказав йому, що напише до сина. Отаман запевнив Тимоша, що по відїзді гетьмана ніхто з Суботова не міг винести ні крішки золота, бо його хлопці кождого основно перетрушують; кождого, хто би се не був. І Данила Виговського перетрушують. Хоч гетьман не казав його трусити, він сам, коли їде, жадає, щоби з ним не робити винятку. Лише одної гетьманової не займають, але перетрушують коляску і візника. На питанне Тимоша, чи не має підзору на кого з челяди, отаман сказав, що йому не подобаються очи Кравчука і се, що він ще торік і позаторік в літі, не знать чого, шниряв по лісі.

Погадавши хвильку, отаман ще додав.

— Ще одно цікаве. Відколи зійшли сніги, цілий Суботів і ліс навкруги двора обведений кількома ланцами вартових. Мої вартові сидять також в кущах під плотом саду. Підглядають, що діється в саді, та пильнують, щоби хтось, переступивши пліт, не чкурнув у ліс. Отже один з вартових бачив, що Кравчук пхав у землю палицю, та коли вона далі вже не лізла, сказав „є!" і відійшов.

— Вартовий затямив се місце?

— Давби я йому, як би не затямив!

По сій розмові Тиміш полишив своїх козаків і свого коня з Татарами, сам пішов пішки до двора. Ключем, що взяв від Татарина, відчинив бічну фірту в огороді і увійшов у сад з того боку хати, де була спальня шурина. Підійшов під вікно і застукав. Для Виговського був се знак, що хтось хоче балакати з ним так, щоби инші в хаті сего не знали. Данило мав легкий сон. Схопився і приступив до вікна. При світлі місяця зараз пізнав, що се Тиміш. Відчинив вікно і Тиміш вліз до хати.

Як отаман сторожі, так і Данило знав, що Тиміш приїде робити слідство. Не міг йому сказати нічого нового. Що знав Данило, се вже знав і Тиміш. Замків у скарбі Тиміш тепер не йшов оглядати, бо сказав, що се треба зробити в ясний день і тоді, коли Кравчука і иншої челяди вже не буде в хаті.

Рано Кравчук і Олена не мало здивувалися, коли побачили, що Тиміш дома. Їм се було дуже не на руку, бо свій побіг мусіли відкласти аж до часу, коли Тиміш відїде. Але сей відїзд не заповідався скоро, бо Кравчук, котрий мешкав у давній комнаті Тимоша, дістав приказ віддати комнату Тимошеви і перенестися назад до своєї давної комнати з виходом не до сіний, але на подвіре. Через те він вже не міг підглядати, що в хаті діється, та чи Тиміш піде до скарбу. Олена й не думала підглядати, бо боялася вийти, щоби Тиміш не побачив, що вона вже не така струнка, як була раньше. Міг би про се звістити батька і нещасте було готове.

(Дальше буде).

Батько: Знаєш, сину, що і мене болить таксамо, коли я бю тебе.

Син: Знаю, тату, але тоді ти повинен трохи уважати на себе і не бити мене так сильно.

Гість прийшов до гостинниці тай зараз каже до вейтера:

— Дуже не маю часу. Мушу зараз іти!

На це вейтер:

— Мусите зараз іти? — і кличе на платничого: — Скоро! цей пан хоче платити!

—o—

Судя: Обвинувачений, де ваш адвокат?

Обвинувачений: Не потребую, бо я постановив говорити всю правду.

—o—

— Що маєте від свого довгого життя? — спитав якийсь журналіст Бернарда Шова.

— Високу старість, — відповів письменник.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЖІНКА В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ЖИТТЮ.

У ч. 94 „Свободи", з дня 22 квітня 1929, д-р Володимир Клодницький при кінці своєї статті під заголовком „Англійське жіноцтво вирішить курс англійської політики" розпочав дискусію й дав нам жінкам слово на тему: „Яку ролю відграють наші жінки в нашому народному життю". На це питаннє я хочу відповісти коротко, що роля нашої жінки та задача її праці в нашім життю дуже велика і важна. Вправді не надто багато наша жінка служить змаганням в нашім визволенню, а це через обставини, в яких жиє вона і в яких жиє її муж і увесь наш нарід (маю на думці еміграцію). Алеж таки, де конечність вимагає, там видно нашу жінку, хоч не в явній, отвертій і голосній ролі — та зате в тихій, але дуже важній і корисній. Якіж це обставини? А ось які: Наші мужі тут це переважно фабричні робітники, які лишають жінку на цілий день дома нераз з 4—5 дітьми. Вона, жінка, мусить бути першою вихователькою своїх дітей, цього модерного покоління українського народу. Це вже велика, а може й найбільша частина її праці не лише для родинного, але й для народнього добра.

Вечером муж приходить з праці й, коли хоче посвятити трохи часу народній справі, йде на мітінґи до товариства, то знову за иншими народними і домовими справами. І знов жінка дома сама з дітьми.

В праці мужа на народній ниві також велика заслуга жінки вже хочби в тім, що вона, розуміючи цю працю, не перечить йому в тім, а ще й горда з того, що він може посвятити час для народу, розуміється час украдений у неї і у дітей. Вона мириться з тим що всі неділі, свята і вечері її муж іде на посвяту народови, а не для неї та для родини, чого вона має право жадати. Не перечу, що наша жінка досі ще не може порівнятися в орґанізації жіноцтва з жінками инших народів, як наводить д-р Клодницький; приміром, з англійською жінкою. Їй далеко ще до цього, але зазначу ще раз, що в цьому не її вина, а вина наших обставин, бо так в краю як і тут на еміґрації наша жінка є досі переважно господинею, до котрої належить обовязок зварити, випрати і т. д. Словом, вона — наша жінка є матерю в повнім значінню цього слова та дбайливою, працьовитою господинею. Що мало є зорґанізованого нашого жіноцтва, це не дивиниця, бож взагалі наші орґанізації, як тут так і в ріднім краю, не дуже старі й жінка наша ще нагоди не мала пізнати їх ширше, а тим більше, що й мужі є часто проти участи своїх жінок в орґанізаційній праці. „Хай лише пильнує горшка", кажуть часто „мужі-мудрагелі".

Щодо церковного життя, то таки треба признати, що тут тиха, муравлина праця жінки нашої видна всюди. Бо хтож, як не вона, жінка, перша учить своїх діточок „отченашу"? Хто перший у церкві і кого там більше? Хто прибере, очистить, прикрасить цвітами й віночками образи святих? Хто вишиє, вигафтує ріжні церковні ризи?

Не перечу, що нашій жінці богато ще потреба, щоби вона була свідомою. Їй треба читати, знати рідну історію і черпати знання з минувшини свого народу. Вона також мусить знати, як жили й жиють жінки в инших народів та як вони помагають свому народови в політичнім життю, — бо саме в цім політичнім життю, сила нашої жінки ще зовсім слаба. Однак з часом і тут наша жінка буде відгравати свою ролю.

Перш усього нашим жінкам треба освіти і то багато освіти, а на другім місці треба орґанізації. В цім можуть нам, жінкам помогти тільки наші мужі, коли нам не відмовлять часу і признають нам рівноправність. Розуміється, що й до цього прийде помалу й самі обставини нам, жінкам, полекшать нашу працю по орґанізованю й освідомлюванню.

Щодо помочі рідному краєви, то наша жінка тут має таки може і найбільшу заслугу. Може дехто з мущин заперечить, та я скажу і потверджу, що так. Без нашої жінки не обійдеться ні одне підприємство: баль, пікнік, представленнє, концерт і т. ин. І тут наша жінка мусить працювати над сили, бо хтож, як не вона, по балях та пікніках працює і продає — перекуски кокарди, тикети, заводить людей до крісел. І коли тільки де в товаристві йде дискусія над вибором людей до праці, то зараз ідуть голоси: „Попросім наших жінок, вони нам все поможуть". Та і не мало жінок занимається всякими збірками по вічах та по домах. Звичайно кажемо: „Най жінки підуть з капелюхом, най жінки підуть з колядою" і т. д. Правда, ми мало маємо таких жіночих українських кружків, щоб виключно цим занимались, але є надія, що й ми жінки, в цім напрямі заберемо ширше поле.

Кінчаючи отсі стрічки, я поклчиу українських жінок ставати більше членицями У. Н. Союза та творити свої жіночі відділи, а коли славна конвенція У. Н. Союза дасть нам спромогу дістати поліси на **рівні з мущинами**, тоді вірю, що й ми, жінки, будемо мати споре число відділів та тим самим зможемо більше інтересуватися і народними справами. Рівнож, як горожанки цього краю, ми, жінки, повинні користуватися з рівноправности та закладати жіночі горожанські клюби, через що зможемо багато помогти і нашим справам, коли запізнаються з нами, українськими жінками, американські жінки та пізнають, що наше жіноцтво зорґанізоване.

Цих кілька стрічок написала я і кличу більше сестер Українок до висказання своєї думки в цім напрямі. Покажім, жінки, що й ми можемо висказати свою думку в пресі, та що в нас є охота і добра воля до праці в будові Соборної Великої України.

Мирослава М.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

РОСФОРД, ОГАЙО.

Памяти доброго священика.

Дня 2-го травня люта смерть забрала о. Юрія Крупу. Небіжчик був правдивим українським священиком, котрий був тілом і душею відданий народній справі. Але він часто був переслідуваний своєю церковною владою.

Покійний о. Крупа через народню свою працю стратив ласку у висшої церковної влади, а тому часто його переносили з місця на місце й все до найслабших парохій.

На вість про смерть о. Крупи, нашого бувшого священика в Росфорд, Огайо, тутешні парохіяне, котрі цінять заслуги й працю покійного, яку він вложив для розвитку нашої громади за чотири роки свого побуту тут, зібрали між собою жертву на вінець, який положили на домовину.

Решту грошей, що лишилися, в сумі $6.00, післано до Обєднання на інвалідів, для котрих покійний о. Крупа завжди при всякій нагоді старався збирати жертви.

Росфордська громада завдячує покійному о. Крупі Український Народний Дім, що за його стараннями і при фінансові помочи Василя Холявки громада виставила. Дім цей дуже добре розвивався й народна робота в нім робилась, поки покійний отець у нас перебував. О. Крупа зорґанізував діточу школу, заложив хор „Боян", який під його управою також добре розвивався.

Взагалі покійний о. Крупа більше зробив розвитку у нашій громаді за чотири роки, як всі инші священики, що перебували тут протягом 20 літ, почавши від заложення парохії.

Але як всюди, так і у нас знайшлись людці, котрим не подобалась робота покійного. Вони казали, що священик богато політики провадить. У таких короткоухих крикунів називається політикою заклинкування народа до народної й громадської роботи та до жертвенности на народні цілі.

З причини тих людців та їх нападів покійний отець змушений був від нас відійти, а наша громада дійшла до повного упадку, бо так її вели крикуни.

Пишучи цих пару слів про покійного о. Крупу, я не маю на думці нікого ображати ані маді, яким був покійний с. тець вже не хоче похвали.

Наша громада переконалась, що значить добрий священик господар і орґанізатор в громаді яким був покійний о. Крупа.

Земля йому най буде пером!

Парохіянин з Росфорд, Огайо.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за квітень 1929 р.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 1. Піх Ярослав, Кобак Юлія, Мазур Марія.
В. 8. Нечестов Катерина, Чолій Константин.
В. 9. Васюта Василь.
В. 18. Адамяк Іван, Бомба Ольга.
В. 19. Рийдо Михайло.
В. 20. Рубаха Марія.
В. 21. Левкович Василь, Левкович Катерина, Левкович Марія, Панкевич Петро, Панкевич Анна, Тхір Іван, Тхір Катерина.
Від. 25. Штоґрин Іван.
В. 29. Брунда Михайло.
В. 31. Міщан Семен.
В. 33. Хухра Марія.
В. 43. Кравець Стефан.
В. 45. Гарасим Омелян.
В. 47. Коростинська Сабіна, Кубарець Катерина.
В. 48. Куртинець Василь.
В. 50. о. Яцкевич Мирон.
В. 56. Клепач Лука.
В. 58. Іськів Юрій.
В. 59. Вальковська Анна, Щербатюк Василь.
В. 62. Белюх Стах.
В. 64. Ничка Микола.
В. 70. Маціовська Теодозія, Маціовська Анна.
В. 78. Шиманська Людвіка.
В. 83. Еваненко Михайло.
В. 85. Качмарик Іван.
В. 86. Саламаха Володимир.
В. 93. Кісілевич Іван.
В. 94. Грицко Михайло, Завінський Андрій.
В. 96. Таранко Петро.
В. 101. Плечій Анна.
В. 102 Стойко Анна, Пасічник Константин.
В. 109. Скірчак Анна.
В. 112. Юнич Анна, Сидоряк Марія, Рейтар Ірина.
В. 116. Шумський Василь.
В. 123. Назар Тимко, Назар Катерина, Піціль Анна.
В. 126. Полечко Микола, Беч Марта.
В. 130. Сологуб Іван.
В. 138. Сидоряк Іван.
В. 140. Терлецький Іван.
В. 143. Гавдун Іван.
В. 146. Снігур Дмитро, Хомяк Агафія.
В. 147. Майстрів Ілько, Майстрів Іван.
В. 151. Бранько Ева, Михальцьо Пазя, Веліканич Марія.
В. 155. Гойда Дмитро.
В. 156. Кунцяк Теодор.
В. 165. Малічишин Василь, Співак Василь, Бурдяк Іван.
В. 178. Буцяк Олекса.
В. 183. Добрянський Іван.
В. 190. Данилюк Тарас.
В. 204. о. Іванишин Андрій, Каришин Марія, Редчук Петро, Рудніцький Василь, Соколовський Микола, Заразка Іван, Дубляник Григорій, Дроботій Анастазія, Канцірук Михайло, Лилак Василь, Пшик Яків, Вісола Ілія, Тхір Григорій, Галичин Василь.
В. 205. Антонишин Петро, Антонишин Розалія.
В. 206. Кучерявка Петрунеля.
В. 212. Божик Юстина, Ганович Сарафіна.
В. 214. Андрухів Іван, Василушко Теодор.
В. 219. Онцупок Луць.
В. 221. Басс Анелія.
В. 230. Кучманич Катерина, Прібусь Іван, Суха Анна.
В. 236. Ковалевич Йосиф, Новак Іван, Новак Павлина.
В. 241. Вовк Франя, Зарічний Стефан.
В. 242. Плакса Микола.
В. 243. Нечай Микола.
В. 252. Шевчук Онуфрій, Ґошко Павло, Пізяк Юрій.
В. 271. Чучман Зофія, Конасевич Зофія, Ґураль Марія, Ментун Дорота, Насельський Володимир.
В. 276. Крис Катерина, Рудакевич Зофія, Владучик Катерина.
В. 282. Каній Анна.
В. 289. Федеришин Василь.
В. 292. Коваль Йосиф, Терлецький Андрій, Терлецька Анна.
В. 294. Підгурський Іван, Стрічинець Петро.
В. 296. Жук Микола, Лобур Ілія.
В. 298. Римар Михайло, Гнида Василь.
В. 300. Гайовська Катерина, Кучман Михайло.
В. 304. Цар Петро.
В. 309. Зайсов Анна.
В. 311. Лисик Ілія, Лисик Марія.
В. 312. Ярема Марія.
В. 317. Шмокалюк Марія.
В. 321. Янушевич Геновефа, Кротович Пелагія, Стубінська Емілія, Смола Іван.
В. 322. Дибайло Текля.
В. 327. Катола Юстина, Кирич Вікторія.
В. 329. Кукура Марія.
В. 334. Небиш Йосиф, Бриняк Евдокія, Корпан Павло, Павлович Марія, Мазур Олена.
В. 335. Товарніцький Василь.
В. 336. Холодинська Стефанія, Кальніцька Розалія, Кравчук Григорій.
В. 341. Волошин Юстина.
В. 344. Пастух Микола, Татарин Микола, Романовський Володимир.
В. 345. Киверіга Петро, Горбуль Яків.
В. 349. Возьний Василь, Куртяк Дмитро.
В. 351. Удут Анна, Гупайло Йоанна.
В. 358. Пелиньо Анна, Кулан Розалія, Крупа Марія.
В. 360. Стефанюк Василь.
В. 361. Басараб Йосиф, Тишьо Юстина.
В. 363. Іванців Анна.
В. 367. Пукіш Прокоп, Пукіш Марія, Вовкович Іван, Вовкович Марія.
В. 371. Ковальчик Катерина, Слиш Зофія.
В. 371. Грицай Петро.
В. 384. Татеричка Дмитро, Вархоляк Григорій.
В. 396. Кремська Анастазія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Юрцаба Лешко.
В. 15. Чарнецький Михайло.
В. 32. Гутник Пилип.
В. 43. Лучкевич Осип.
В. 44. Парубочин Іван.
В. 45. Шайнок Микола, Шайнок Катерина.
В. 59. Кузів Василь.
В. 73. Крутий Василь, Крутий Михаліна.
В. 98. Соловський Стефан.
В. 102. Шаваринський Микола, Любінський Михайло, Мацула Микола, Пукач Микола.
В. 113. Баран Данило.
В. 133. Петрик Іван.
В. 206. Рогозин Іван.
В. 217. Кучмій Микола.
В. 238. Кутний Ілія.
В. 244. Бендза Гнат.
В. 251. Венґрин Лука.
В. 276. Хлопак Марія, Махник Теодор, Хлопак Олекса, Тер Михайло, Тер Ева.
В. 283. Дейнека Онуфрій.
В. 320. Дурдела Йосиф.
В. 331. Гнатюк Онуфрій.
В. 342. Покутицький Іван.
В. 358. Кращевська Анастазія.
В. 361. Горбндо Іван.
В. 364. Зенчак Василь.
В. 384. Стефанишин Ілія, Пуший Григорій, Дячун Карпо.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 21. Окрепка Анна, Окрепкий Василь.
В. 47. Маліновська Йоанна, Вілецька Катерина.
В. 56. Федчак Анна.
В. 67. Мельник Михайло.
В. 106. Ґошко Емілія, Ґошко Панько.
В. 112. Лішка Марія.
В. 118. Іваніцький Терентій.
В 123. Бережанський Михайло.
В. 146. Дмитришин Дмитро.
В. 162. Ткач Ілія.
В. 169. о. Паздрій Михайло, Паздрій Марія.
В. 170. Грабінська Юлія, Грабінський Олекса.
В. 204. Дроботій Василь, Дворчин Василь.
В. 211. Белей Василь.
В. 221. Зуль Матрона.
В. 275. Зак Франко, Зак Антоніна.
В. 277. Федишин Мелянія.
В. 288. Миньо Микола.
В. 292. Бандровська Катерина, Бандровський Михайло.
В. 298. Городицька Ольга.
В. 321. Федорів Василь.
В. 349. Козак Михайло, Козак Марія.
В. 359. Фурта Агафія, Фурта Марія.
В. 361. Василишин Онуфрія.
В. 367. Третяк Параска, Третяк Василь.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Офца Людвік.
В. 8. Лагойда Іван, Ковальчик Андрій.
В. 14. Кос Теодор.
В. 20. Бойко Яків, Герман Григорій, Яловий Михайло, Лецин Василь, Вербіцький Петро, Поглод Стефан, Вербіцька Марія.
В. 28. Шарій Микола.
В. 29. Балутянський Василь, Грозьо Іван, Кавалко Юлія.
В. 30. Леньо Іван.
В. 33. Старух Емілія.
В. 43. Царнецький Віцентій, Свинарський Петро, Єдинак Анна.
В. 44. Назар Йосиф, Назар Іван, Задубера Іван.
В. 46. Луцак Дмитро.
В. 55. Семенків Яків.
В. 62. Костишак Теодор, Панасюк Теодор.
В. 63. Кирніцька Олена.
В. 65. Рієнт Анастазія.
В. 69. Куликович Іван.
В. 72. Кірін Фелікса.
В. 75. Чмир Марія, Гапа Теодор, Німа Михайло.
В. 76. Шурин Микита, Скалецький Семен, Мазій Марія, Лещишин Параска, Волошин Юрій.
В. 78. Костик Іван, Косінський Михайло, Пелех Іван.
В. 106. Жилко Микола.
В. 116. Грещак Онуфрій.
В. 127. Релихатий Денис.
В. 130. Кісіль Микола, Кричківський Андрій.
В. 132. Кочкодан Дмитро, Кочкодан Володимир.
В. 134. Панчишин Марія.
В. 147. Федак Іван, Грабовська Марія, Кобінець Михайло, Кобінець Олена, Падусь Іван.
В. 149. Йолосович Зофія, Самардак Ольга.
В. 152. Дуркало Марія.
В. 162. Боянович Микола.
В. 169. Ґелета Василь.
В. 187. Вавриків Михайло.
В. 193. Саміла Микола.
В. 218. Одвар Іван.
В. 223. Фондига Ваврик, Кондратович Юліян.
В. 230. Стацовяк Григорій.
В. 234. Скоренький Теодор.
В. 235. Андриц Микола, Андриц Марія, Вульчак Григорій, Андриц Микола, Вульчак Марія.
В. 237. Коцопій Іван.
В. 247. Ґарлевський Омелян.
В. 248. Литнянчин Йосиф, Литнянчин Марія.
В. 254. Бунка Михайло.
В. 261. Микитин Іван.
В. 266. Климків Михайло, Ференц Григорій, Шишек Теодор, Нищей Микола, Вільчинський Микола, Вовнянка Василь.
В. 267. Вавричук Віцентій.
В. 270. Марко Юрій.
В. 276. Косарич Юрій, Кміт Іван, Матияшевський Василь, Сисин Василь, Сисин Микола, Матияшевська Текля, Кміт Володимир, Кміт Катерина.
В. 292. Гордій Павло, Венско Михайло.
В. 301. Белґай Михайло.
В. 309. Кінаш Іван, Ковтун Анна, Кінаш Ева, Моздех Яків, Кінаш Іван, Ковтун Іван.
В. 315. Яворський Теодор.
В. 318. Процак Василь.
В. 322. Козлович Марія.
В. 327. Катола Іван.
В. 328. Жук Василь.
В. 338. Марич Катерина.
В. 361. Троян Павлина.
В. 362. Козаковський Антін.
В. 367. Гук Пилип, Щупак Настя.
В. 369. Залужний Іван.
В. 371. Семків Йосиф.
В. 373. Чулик Ева.
В. 388. Пастернак Іван.
В. 400. Надацек Мартин.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Козак Марія, Козак Михайло.
В. 20. Іваніцький Терентій.
В. 40. Салінська Анна, Салінський Михайло.
В. 90. Корбілка Михайло, Корбілка Ева.
В. 122. Подворний Кароль.
В. 137. Дворчин Василь, Дроботій Василь.
В. 142. Крусь Антін.
В. 162. Новак Анастазія, Стасяк Михайло.
В. 196. Зак Антоніна, Зак Франко.
В. 219. Фурта Агафія, Фурта Марія.
В. 229. Бриндза Василь, Бриндза Стефан.
В. 230. Цепінь Михайло.
В. 252. Андроцик Анна, Андроник Іван.
В. 259. Олексів Марія.
В. 280. Сировіцький Михайло.
В. 283. Зимяк Захарко.
В. 288. Маліновська Йоанна, Чічерський Данило, Білецька Катерина.
В. 295. Бандровський Михайло, Бандровська Катерина.
В. 330. Білоус Василь.
В. 336. Дмитришин Дмитро.
В. 363. Волошин Микола.
В. 385. Давидів Катерина, Давидів Іван.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 2. Жук Олекса, Гутник Онуфрій.
В. 51. Колтун Григорій.
В. 91. Подлужний Петро.
В. 105. Гаврилюк Микола.
В. 106. Поясик Франко.
В. 116. Решетар Анна.
В. 140. Потічко Анна.
В. 163. Фестюк Іван.
В. 221. Чучман Анна.
В. 233. Павлик Анна.
В. 234. Гадух Стах.
В. 258. Троян Петро.
В. 339. Фуртак Теодор.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком квітня 1929 р. в У. Н. С. було повнолітних чл.	20,840
В місяци квітні 1929 принято нових	183
В місяци квітні 1929 принято наново	37
В місяци квітні 1929 принято з переступними листами	36
В місяци квітні 1929 принято з инших кляс обезпечення	23
Разом	21,119
В місяци квітні 1929 р. суспендовано	118
В місяци квітні 1929 р. відійшли з переступними листами	35
В місяци квітні 1929 р. відійшли до инших кляс обезпечення	23
В місяци квітні 1929 померли	14
Разом	190
З кінцем місяця квітня 1929 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	20,929

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	13
В клясі А.	на $ 250	404
В клясі А.А.	на $ 500	5,897
В клясі В.	на $ 750	915
В клясі С.	на $1000	12,990
В клясі В.В.	на $1500	285
В клясі С.С.	на $2000	93

НОВІ РОДИ:

Обезпеченне платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	53
В клясі О-1000	на $1000	39
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	1
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	43
В клясі Р-1000	на $1000	60
В клясі Р-1500	на $1500	—
В клясі Р-2000	на $2000	3
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпеченне платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	57
В клясі Е-1000	на $1000	65
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	2
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—
Разом		20,929

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 1. Кобак Емілія, Кобак Мирон, Кобак Любов, Матицяк Стефан, Матицяк Анна, Матицяк Петро.
В. 2. Гутник Стефан, Гутник Марта, Гутник Марія, Лудкевич Володимир.
В. 8. Газдун Юлія, Пилипишин Емілія, Пилипишин Михайло.
В. 12. Тутко Михайло, Тутко Олена.
В. 17. Нановський Іван.
В. 21. Окрепкий Мирон.
В. 28. Зазуля Анна.
В. 47. Гетманюк Ольга, Гетманюк Марія.
В. 54. Гузар Віра, Гузар Надя, Гузар Павло.
В. 58. Антонюк Іван, Антонюк Стефан, Антонюк Стах, Клачко Ева.
В. 64. Левуш Іван, Паник Стефанія.
В. 65. Ваняк Василь.
В. 75. Горбуль Юлія.
В. 85. Костюк Роман, Матай Анна, Паращак Катерина.
В. 86. Сайкевич Іван.
В. 87. Кіцак Марія, Кіцак Андрій, Кіцак Анна, Удич Деленка.
В. 91. Кузьо Михайло.
В. 96. Ціміхут Володимир, Галевич Петро, Галевич Володимир, Галевич Емілія, Озімок Ярослав.
В. 97. Бабірад Петро, Яциник Стефан, Яциник Петро, Табачук Юліян, Припхан Олена, Припхан Михайло, Припхан Славка, Савчин Ольга.
В. 98. Зємба Єлисавета.
В. 102. Бурко Анна, Бурко Микола, Феснак Дмитро, Феснак Володимир, Феснак Наталка, Панасюк Михайло, Панасюк Василь, Стойко Анна, Стойко Катерина, Стойко Марія, Щур Анна, Щур Володимир.
В. 108. Шиманович Йосиф, Шиманович Франко, Шиманович Іван.
В. 112. Нижник Анна, Смільчак Марія.
В. 113. Гембіль Дмитро.
В. 116. Дідун Андрій, Дідун Кароліна, Михалюк Михайло, Шевців Стефанія, Шумська Анна, Шумська Анастазія.
В. 127. Боднар Леонтина.
В. 145. Ґураль Василь, Ґураль Михайло, Сенків Франя.
В. 146. Ґурняк Анна, Ґурняк Володимир, Ґурняк Марія, Ґурняк Олена, Ґурняк Стефан, Ґурняк Теодор, Ґурняк Елеонора, Ленчук Ольга.
В. 155. Сорока Ольга.
В. 156. Когуй Михайло, Когуй Пазя, Мусял Мирослав, Мусял Іван.
В. 164. Калинич Василь, Калинич Максим, Лило Анна, Лило Марія, Лило Катерина, Лило Анастазія, Лило Михайло, Лило Микола.
В. 168. Головатий Стефан.
В. 170. Вирста Марія, Вирста Василь, Вирста Іван, Вирста Михайло, Вирста Зофія.
В. 204. Дворчин Петро, Дворчин Стах, Фенчинська Наталка, Гук Стефанія, Ярич Володимир, Ярич Розалія, Ярич Франя, Воробець Богдан.
В. 206. Липський Роман.
В. 207. Гринишин Ольга, Гринишин Володимир, Гринишин Юлія, Гринишин Людвіна, Рева Михаліна, Рева Андрій, Рева Володимир, Рева Катерина.
В. 218. Гусак Катерина, Сокіл Анна, Сокіл Емілія, Сорока Розалія.
В. 221. Лучків Стефан.
В. 223. Потічко Марія, Потічко Катерина, Потічко Микола, Потічко Розалія.
В. 230. Павелко Розалія, Павелко Петро, Павелко Іван, Слюсарик Марія, Слюсарчик Олена.
В. 241. Вовк Марія, Вовк Тимко, Вовк Володимир, Вовк Іван, Зарічний Теодор.
В. 242. Мацей Ольга, Мацей Василь, Мацей Володимир, Оленич Олена, Оленич Петро.
В. 253. Федорас Йосиф, Федорас Михайло.
В. 260. Шемела Анна, Василюк Анна, Василюк Михайло, Василюк Наталка.
В. 263. Коваль Павло.
В. 266. Грицай Володимир.
В. 276. Деленко Марія, Деленко Михайло, Деленко Олена.
В. 277. Несторук Йоанна.
В. 289. Дронь Михайло, Дронь Кароль, Коритко Евген.
В. 290. Виніцький Петро.
В. 303. Баран Ірина, Королевят Олена.
В. 305. Гуменюк Михайло, Гуменюк Петро, Тиханевич Мирослава.
В. 312. Костюк Анна, Костюк Стефанія, Костюк Йосиф, Костюк Олена.
В. 316. Білоус Зофія, Білоус Катерина.
В. 317. Шмокалюк Іван, Шмокалюк Володимир, Шмокалюк Анна, Шмокалюк Петро, Шмокалюк Олекса, Шмокалюк Наталка, Шмокалюк Анастазія.
В. 318. Крайник Іван, Майорик Іван, Майорик Олена, Маслюк Марія, Маслюк Анна, Маслюк Ярослав, Прийдун Анна, Прийдун Юлія, Саюк Ольга.
В. 321. Корчинська Олена, Ступницька Анна, Ступницький Михайло.
В. 322. Калакура Евгенія, Штогран Евген, Штогран Анна.
В. 332. Баліцький Василь, Баліцька Павлина, Попадюк Юлія, Попадюк Павло, Причка Петро, Причка Катерина, Туранська Ольга.
В. 333. Возняк Іван, Возняк Стефан, Возняк Анна, Возняк Марія, Возняк Розалія.
В. 336. Кость Михайло, Сеник Михайло, Сеник Анна, Степанек Володимир, Степанек Стах, Українець Ольга, Українець Евгенія.
В. 340. Масланий Михайло, Масланий Петро, Маслана Катерина, Маслана Марія.
В. 341. Палівода Володимир, Волошин Марія, Волошин Стефанія, Волошин Анна, Волошин Ольга, Волошин Розалія.
В. 344. Перусич Альбіна.
В. 349. Громяк Надя.
В. 351. Удут Стефанія, Удут Іван.
В. 364. Сенюк Іван.
В. 366. Цекало Михайло.
В. 367. Микитин Павло, Микитин Мирослав, Пукіш Анастазія, Пукіш Павло, Тиран Броніслава, Волошин Анна, Волошин Стефан.
В. 378. Черкас Анна.
В. 379. Пилипів Олена, Пилипів Стефанія, Пилипів Оліянна, Сачавський Михайло, Сачавський Богдан, Сачавська Стефанія, Сачавська Ольга, Сидирик Олена.
В. 383. Вовк Мирослава.
В. 384. Турко Евгенія.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 15. Чарнецький Стах, Чарнецька Ольга.
В. 45. Шайняк Теодор, Шайняк Роман.
В. 102. Дутковський Іван, Дутковський Антін, Любінська Катерина, Любінська Розалія, Мацуляк Анна.
В. 147. Андрухів Катерина, Андрухів Володимир, Андрухів Альберт, Білан Петро, Білан Марія, Білан Стефанія, Білан Марцеля, Білан Юлія.
В. 206. Рогозин Текля.
В. 244. Бенза Інак, Бенза Антін.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 67. Мельник Володимир.
В. 96. Кунцьо Іван, Кунцьо Катерина, Кунцьо Дмитро.
В. 106. Ґошко Йосиф, Ґошко Лілія, Ґошко Стефан.
В. 118. Іваніцький Йосиф.
В. 146. Дмитришин Іван, Дмитришин Володимир.
В. 204. Дроботій Стефан.
В. 312. Лях Анна, Лях Юстина, Лях Дмитро, Лях Микола, Лях Марія.
В. 349. Козак Пелагія, Козак Анна, Козак Агафія.
В. 459. Фурта Анна.
В. 367. Третяк Петро.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 7. Копій Вероніка.
В. 9. Салак Анна.
В. 14. Кос Марія, Кос Іван.
В. 20. Годяк Петро.
В. 29. Вайпа Михайло, Вайпа Юлія, Вайпа Василь.
В. 34. Козопас Анна, Козопас Розалія, Козопас Марія, Козопас Іван, Козопас Стефан.
В. 43. Єдинак Петро, Єдинак Мирон.
В. 44. Назар Марія, Захарчук Володимир, Захарчук Ольга.
В. 53. Шпирка Стефанія.
В. 57. Дзямба Мелянія.
В. 63. Михалишин Іван.
В. 65. Рієнт Михайло.
В. 75. Чмир Анастазія, Чмир Андрій, Чмир Теодозія.
В. 76. Мазій Олена, Мазій Анна, Мазій Стефанія.
В. 133. Сурма Ольга, Сурма Зигмонд.
В. 147. Панчишин Анна, Панчишин Іван, Панчишин Марія, Панчишин Олекса, Панчишин Йосиф, Панчишин Єлисавета.
В. 162. Боянович Марія, Боянович Петро, Боянович Василь, Боянович Анна.
В. 181. Лапчинська Анна.
В. 196. Гавришко Іван.
В. 211. Кулинич Анастазія, Кулинич Теодор, Кулинич Катерина, Кулинич Іван, Кулинич Михайло.
В. 219. Савчак Стефанія.
В. 230. Прислінський Іван, Прислінська Катерина.
В. 234. Пілат Анна, Висоцька Марія.
В. 283. Гловацький Іван.
В. 362. Козаковський Чеслав.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 5. Козак Пелагія, Козак Анна, Козак Агафія.
В. 20. Іваніцький Йосиф.
В. 40. Солінський Іван, Солінський Юрій.
В. 90. Корбілка Василь, Корбілка Олекса, Корбілка Іван, Корбілка Марія, Корбілка Анна.
В. 137. Дроботій Стефан.
В. 219. Фурта Анна.
В. 288. Чічерський Володимир.
В. 336. Дмитришин Іван, Дмитришин Володимир.
В. 385. Давидів Анна, Давидів Василь, Давидів Йосиф, Давидів Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 43. Кравець Стах.
В. 62. Белюх Сташко.
В. 70. Маціовська Теодозія.
В. 112. Дутковська Текля.
В. 116. Шумський Василь.
В. 123. Піціль Анна.
В. 211. Стечак Анна.
В. 221. Дяк Володимир.
В. 223. Потічко Іван.
В. 230. Кучманич Катерина, Суха Анна.
В. 243. Нечай Микола.
В. 276. Рудакевич Зофія.
В. 292. Коваль Йосиф.
В. 451. Гупайло Яніна.
В. 363. Іванців Анна.
В. 396. Нідзельська Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ИНШИХ КЛЯС:

В. 116. Дідун Андрій, Михалюк Михайло.
В. 147. Допілка Ольга.
В. 223. Потічко Марія, Потічко Катерина, Потічко Микола, Потічко Розалія.
В. 289. Дронь Михайло, Коритко Кароль, Коритко Евген.

ПОМЕРШІ ДІТИ.

В. 9. Швед Юрій.
В. 164. Мельник Ольга.
В. 217. Онуфрик Теодор.

ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком квітня 1929 р. в У. Н. С. було дітий членів	13,759
В місяци квітні 1929 принято нових	252
В місяци квітні 1929 принято наново	20
В місяци квітні 1929 принято з переступними листами	21
Разом	14,052
В місяци квітні 1929 р. суспендовано	65
В місяци квітні 1929 р. відійшли з переступними листами	20
В місяци квітні 1929 р. відійшли до повнолітних членів	17
В місяци квітні 1929 померли	3
Разом	105
З кінцем місяця квітня 1929 р. в У. Н. С. було дітий членів	13,947

ЗІСТАВЛЕННЄ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В класі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	12,827
В класі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,120
Разом	13,947

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЄ:

З початком квітня 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	34,599
В місяци квітні 1929 р. прибуло повнолітних	89
В місяци квітні 1929 р. прибуло дітий членів	188
З кінцем місяця квітня 1929 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	34,876

І. Канштанюк, гол. рек. секр.

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць квітень 1929 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом орґанізації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (травня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця травня 1929 року, то в червні 1929 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятє), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци квітни 1929 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци травни 1929 р., бо на другий місяць, то є в червні 1929 року стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.

Іван Земляк.

ПОМСТА ЗАКОХАНОЇ БАБКИ.

Хоч Параска Пандюриха й мала вже 50 років із гаком, але в селі Мотовилівці всі чудово знали, що вона не байдужа до Микити, якому теж було щось із 50 років.

Знали, і звісно, кепкували з них, але тільки поза очі. При Микиті або при Парасці з пошани до їх похилого віку, звісно, ніхто не давав і натякнути.

І тільки хіба-що по пяному якийсь дядько запитає Микиту з лукавою посмішкою, яка виявляється не тільки в очах, а й переходить на кінчик носа й ховається там десь в усах:

— Звідкіля це ти, куме, галушки з грибами дістав?... Ти-ж удовець і живеш самотою...

— Баби принесли, — мукне Микита, ухиляючись, невиразно.

— Завіщо-ж вони тобі носять?

— Так... із ласки...

— Еге... гм... А звідкіль у тебе пшеничні пампушки на салі взялися?

— Дівчата принесли...

— Дівчата? Хм... Завіщо-ж вони тобі принесли? Ось мені не носять...

— Кажу-ж тобі: так, із ласки. Баби без того не можуть, щоб чогось не носити...

— Хе-хе!... І скаже таке, що... далебі!...

Не самі тільки присмаки, а й Микитів одяг мав на собі відзнаки Парасиної „ласки". То новий плетений пасок на ньому звився, то пишна червона стрічка на сорочці, а то й вишивана сорочка.

Тяглася оця сільська ідилія невідомо скільки часу і, нарешті, Микиті й Парасці обридло „ховатися"; вони порішили побратися.

— Так і знай — поставив Парасці умову Микита, — щоб половину грунту тобі діти дали, це — найперше діло. А то як ні, хе тротину чи-що, то не одружуся, хай воно скажиться! Хоч ти ще й того, а тільки пикою води не пити.

— Та добре, добре, — погодилась Параска.

Жила вона в одній хаті з своїм жонатим сином та дорослою дочкою. Вони знали про кохання своєї матері з Микитою, було їм від цього тяжко, і вони дуже зраділи, коли дізналися, що до них прийдуть свати.

Минуло кілька днів.

Призначеного вечера бабка Параска причепурилася, одягла нові черевики.

Сватів вона стріла з поклонами й запросила їх до столу.

Сільським звичаєм свати не відразу взялися до справи. Спершу поговорили про Китай, потім про Польщу, далі про Київ і, нарешті, перекинувшись кількома фразами про Фастів, перейшли до мотовилівських справ. Тільки після цього свати заговорили про Микиту.

— Хороший чоловяга, статечний, літній — це так, але він тіє... ого... го!... Ще не хрипить, як старий пес.

— Так, я-ж сама знаю, що так — підтакувала Параска.

— А може пішлаб за нього заміж, — спитав один із сватів; — малаб чоловіка в господарстві.

— Що ти, що ти, у мене вже внуки, — манірилася Параска.

— Так що-ж тут такого? — одказав другий сват. — Булаб Микиті замісць батька-матери, а своїм унукам бабкою. Доглядалаб Микити, щоб він не пустував...

Бабка Параска довго вагалася і тільки дуже кліпала очима.

Задоволені свати розчісували свої бороди, чекаючи на чарку.

— А ти-ж як, тітко Параско, — спитав один сват, — шлюб із Микитою братимеш, чи тільки в ЗАГСі запишешся?

— Хай йому трясця, цьому самому ЗАГС-ові, — буркнула вона. — Хіба я дурна, чи так собі...

На столі звилося все, що тільки могла дати Параска. Звився, звісно, й самогон. Параска покликала сина, невістку, дочку, і всі почали „прикладатися".

* * *

Вже другого дня між Параскою та її дітьми почалися сварки. Вона обявила їм про Микитові умови щодо половини грунту, але ті й чути про це не хотіли. Вони приставали тільки на третину. А Параска то схлипувала, то лаяла їх, загрожуючи прокляттям.

— Радянська влада Бога не визнає, — відповідали вони, — проклони нічого не варті. Хоч як лайся, а на половину не підемо.

Параска йшла до Микити на переговори, але той не приставав на третину. Параска не знала, що й робити, і дедалі частіше загадково загрожувала синові і дочці:

— Добре мене будете памятати!

Сварився й Микита з Парасиним сином, але з цього теж нічого не виходило. Була вона й у сільраді, але там коротко сказали:

— Нам земельні аліменти не підсудні.

Парасине обличчя де-далі ставало лютіше, і вона вже менше батякала язиком.

Минув іще тиждень.

Був темний зимовий вечір. У Мотовилівці було тихо й порожньо. На шибках селянських хат плавали сльози й білїли, скоро розтаючи, сніжинки.

Раптом ізпід стріхи Пиндюрових спалахнув вогонь. А далі зайнялася стріха їхньої клуні.

Десь почувся крик:

— Рятуйте!... Пожежа!

То тут, то там на селі вили собаки; то тут, то там почали стукати фіртками.

Село сипнуло на вулицю. Селяни кинулися на пожежу з відрами води, вилами, сокирами. Навколо будівель Пиндюрових, які хутко горіли, палахкотів огонь, здіймався їдкий дим, стояв гомін.

Почали гасити пожежу. Парасин син кинувся був до клуні рятувати жито, та заразже й вискочив із відтіль.

— Ґвалт! ратуйте! Мати повісились, — вирячив він очи на сусідів. — Кинулись до клуні сміливіші, але вона вже була повна диму.

Спроби ввійти в середину були даремні. І хоч як старалися селяни відстояти хату й клуню, але вдіяти нічого не могли: рухоме й нерухоме майно Пиндюрових згоріло дотла. Вже після пожежі знайшли обгорілий труп Параски.

Селяни довго не розходилися з пожарища. Вони довго балакали про те, як на цьому світі все швидко робиться: не вспіло ще розпочатися нове Парасине життя, як уже є й кінець. Не встиг ще Микита одружитися з Параскою, як вона вже повісилася.

А Микита чухав потилицю:

— Треба було приставати на „третину".

(Прол. Правда).

Виноград папи Льва XIII.

Лев XIII. казав в однім угли ватиканських садів уладити виноградник. Часто заходив там і питав виноградаря, як росте виноград. Раз спитав, скільки виноград дасть вина. Папа добре запамятав собі відповідь.

В осени показалося, що вина було богато меньше. Коли папа сказав це виноградареви, цей відповів:

— Даруйте, ваша святосте, але я не рахував ваших стражників.

А саме богато винограду зїли стражники.

ЗАЛІЗНЯК БОРЕТЬСЯ В НЮАРКУ

В НЮАРКУ ВЕЛИКА БОРОТЬБА.

ВЕЛИКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СИЛАЧ

ІВАН ЗАЛІЗНЯК

БУДЕ БОРОТИСЯ ДО ПОБІДИ.

ВСІХ УКРАЇНЦІВ ПРОСИТЬСЯ ПРИЙТИ ПРИВИТАТИ

ІВАНА ЗАЛІЗНЯКА

В ЧЕТВЕР, 23-ГО ТРАВНЯ

В ЛОРЕЛ ГАРДЕН,

457 СПРІНҐФІЛД ЕВНЮ

ПОЧАТОК О ГОД. 8.15 ВЕЧЕР.

БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ 4 ПАРИ.

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ! ПОЗІР!

ЗАЛІЗНЯК

БОРЕТЬСЯ В ДЖЕРЗИ СИТІ НА ПРОЗЬБУ УКРАЇНСЬКОЇ КОЛЬОНІЇ

ІВАН ЗАЛІЗНЯК

великий український силач
— буде боротися —

В ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

В ПЯТНИЦЮ, 24-ГО ТРАВНЯ

В ГАЛИ 532 НЮАРК АВЕНЮ,

ІВАН ЗАЛІЗНЯК
буде боротися до побіди.

ТАКОЖ БУДУТЬ БОРОТИСЯ ЩЕ ІНШІ ТРИ ПАРИ.

ПОЧАТОК О ГОД. 8.40 ВЕЧЕР.

На цей виступ Івана Залізняка в Джерзи Сіти, Н. Дж., проситься всю українську кольонію

ВІДЛОЖЕННЄ УКРАЇНСЬКОЇ ПРОГРАМИ НА РАДІО.

Заповіджена українська програма на минулу неділю (19 мая) зі стації WAAT в Джерзи Сіти, Н. Дж., не відбулася по причині зіпсуття антеннів ізза тучі, яка зірвалася якраз в часі, коли мала йти українська музика. З огляду на се заповіджена українська програма відбудеться слідуючої неділі. Час програми буде поданий в своїм часі. 118

П. Сурмач.

ПОВІДОМЛЕННЯ.

ХТО З ДЕЛЕҐАТІВ або відділів хоче мати Конвенційну фотографію, нехай зголоситься до фотографа. На запит деяких делеґатів: чи можу зробити з попередньої Конвенції, 1925 року з Рачестер, так, можу.

Прошу зголоситись до фотографа: 118-20

H. DIDOCHA
Photographer
132 Ferry Street, Newark, N. J.

В зимі.

Бандит: Руки вгору!

Прохожий: Чоловіче, що ви собі гадаєте, на такім морозі я маю витягати руки з кишень?

ВДОВИЦТВО В ЕКЗОТИЧНИХ НАРОДІВ.

(Малювання та калічення тіла. — Памятки по покійних чоловіках. — Жорстока жалоба. — Нове подружа).

Жалобу по смерти чоловіка відбувають жінки екзотичних племен не все так як культурні народи.

Жінки австралійських племен обтинають собі на знак жалоби волосся, тіло мастять вапном, потім далеко від оселі проводять час жалібних церемоній, нераз кілька місяців, при повній мовчанці.

На Мадаґаскарі вдовиця розпускає волосся, надягає білий одяг і вирікається на час жалоби всяких земських приємностей. Жінки Даяків із острова Борнео відбувають жалобу в білих одягах і в білих капелюхах. У Новій Каледонії жінки на знак жалоби чорнять собі тіло саджею, а на цьому чорному полі малюють собі вапном рясні сльози. Індіянки з племени Пінос у Колорейді, як повдовіють, намащують цілє тіло смолою й углям.

Сіюкські вдови на знак болю й жалю по втраті чоловіка катикають собі шкіру на ногах, а деякі бразилійські жінки ранять собі груди гострим каменем. На островах Тенембар і Тімор вплітають удовиці собі у волосся шматок одягу померщого чоловіка, Індіянки племени Чіпвей не розлучуються ніколи з клуночком, у якім є частинки одягу помершого чоловіка, а Індіянки Ореґону носять на плечах у спеціяльній посудині цілий рік — спалені кости небіщика чоловіка.

Піґмейки з Андаманських островів носять увесь час, аж у друге вийдуть замуж, на плечах спрепаровану голову покійного чоловіка, а тіло мастять собі зеленою глиною, лице жовтою.

Справжні муки завдають собі вдови деяких племен Нової Ґвінеї. Що ранку цілий тиждень рачкують, прикриті матою, до гробу свого чоловіка, посуваються за слідом списа, що його тягне по землі приятель померщого. Вечером знову вертає вдова додому, також само повзучи по землі. При цьому ночують під тином хати, до якої взагалі не вільно їм увіходити цілий тиждень.

Деякі племена донедавна відбували жалобу ще жорстокіше. В англійській Індії вдови добровільно гинули на кострі (стосі), на якім спалювано тіло їх чоловіків. (Такою смертю гинули теж у передхристиянських часах і вдови боярів на Україні). Цей звичай, хоч як британські власти виступають проти нього, потаїно вдержується то тут то там в Індії та в деяких околицях Африки.

Тубильці островів „Віті" душать жінки померших достойників, пудрують їх на жовто та хоронять у гробі біля небіщика. Ще в 1839. році задушили там так аж вісімдесять жінок.

У деяких індіянських племен вкидають учасники похоронів невірні за життя чоловіка жінки на хвилину в огонь, на якім горить тіло померщого вовоїнника. Потім зімлілу й обсмалену, але ще живу жінку витягають із полумя. До нині не вільно вдовам в англійській Індії вдруге виходити замуж, тому живе там около 26 міліонів удовиць, з яких богато є 5—15-літних жінок. Подібні відносини є і в Кореї. В Китаю чесним і витревалим удовицям ставлять памяткові таблиці, а на островах Кн. Йорку вдовиці стають спільною власністю всіх мужчин племени.

Звичай, що вдовицю бере собі за жінку брат померщого чоловіка (т. зв. левірат), є в Абисинії, Афганістані, Персії, Непалі, в Індіян Чіпвейських, на островах Тенембар і Тіморляо у деяких племен англійської Індії й ін.

У деяких арабських племен син женеться з повдовілою рідною матірю, а в Нясів син мусить узяти собі за жінки всі вдовиці по своїм батьку.

В гостинниці. — Дивися, цей пан позіхає разураз.

— Бачу, це вже безсоромність супроти господаря.

— Тихо, то власне господар.

* * *

Знаєш, моя жінка вічно говорить мені лише про свого першого чоловіка.

— То можеш бути щасливий: моя говорить усе про чоловіка, якого візьме собі після мене.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.